Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (veľká komora)

z 25. júna 2013 *

„Nesplnenie povinnosti členským štátom — Smernica 2003/41/ES — Činnosť a dohľad nad inštitúciami zamestnaneckého dôchodkového zabezpečenia — Čiastočné neprebratie v stanovenej lehote — Rozsudok Súdneho dvora konštatujúci nesplnenie povinnosti — Nevykonanie — Článok 260 ods. 2 ZFEÚ — Peňažné sankcie — Paušálna pokuta“

Vo veci C-241/11,

ktorej predmetom je žaloba o nesplnenie povinnosti podľa článku 260 ods. 2 ZFEÚ, podaná 19. mája 2011,

Európska komisia, v zastúpení: Z. Malůšková, N. Yerrell a K.-P. Wojcik, splnomocnení zástupcovia, s adresou na doručovanie v Luxemburgu,

žalobkyňa,

proti

Českej republike, v zastúpení: M. Smolek a J. Očková, splnomocnení zástupcovia,

žalovanej,

SÚDNY DVOR (veľká komora),

v zložení: predseda V. Skouris, podpredseda Súdneho dvora K. Lenaerts, predsedovia komôr R. Silva de Lapuerta, M. Ilešič, L. Bay Larsen, A. Rosas, G. Arestis, J. Malenovský a E. Jarašiūnas, sudcovia E. Juhász, A. Borg Barthet, A. Ó Caoimh (spravodajca), C. G. Fernlund, J. L. da Cruz Vilaça a C. Vajda,

generálny advokát: N. Jääskinen,

tajomník: M. Aleksejev, referent,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní z 11. decembra 2012,

po vypočutí návrhov generálneho advokáta na pojednávaní 21. marca 2013,

vyhlásil tento

* Jazyk konania: čeština.

Rozsudok

1 Európska komisia sa svojou žalobou domáha, aby Súdny dvor:

— určil, že Česká republika vzhľadom na skutočnosť, že neprijala zákony, iné právne predpisy a správne opatrenia potrebné na dosiahnutie súladu s článkami 8, 9, 13, 15 až 18 a s článkom 20 ods. 2 až 4 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2003/41/ES z 3. júna 2003 o činnostiach a dohľade nad inštitúciami zamestnaneckého dôchodkového zabezpečenia (Ú. v. EÚ L 235, s. 10; Mim. vyd. 05/004, s. 350), čím si nesplnila povinnosti, ktoré jej vyplývajú z článku 22 ods. 1 tejto smernice, a teda neprijala opatrenia, ktoré jej vyplývajú z vykonania rozsudku zo 14. januára 2010, Komisia/Česká republika (C-343/08, Zb. s. I-275), si nesplnila povinnosti, ktoré jej vyplývajú z článku 260 ZFEÚ,

— uložil Českej republike povinnosť, aby jej na účet „Vlastné zdroje Európskej únie“ zaplatila penále vo výške 22 364,16 eura za každý deň omeškania, pokiaľ ide o prijatie opatrení na vykonanie už citovaného rozsudku Komisia/Česká republika od dňa vyhlásenia rozsudku v tejto veci až do prijatia opatrení, ktoré predstavuje vykonanie už citovaného rozsudku Komisia/Česká republika,

— uložil Českej republike povinnosť, aby jej zaplatila na ten istý účet paušálnu pokutu vo výške 5 644,80 eura za každý deň omeškania, pokiaľ ide o prijatie opatrení na vykonanie už citovaného rozsudku Komisia/Česká republika odo dňa vyhlásenia tohto rozsudku, t. j. od 14. januára 2010 až do vyhlásenia rozsudku v tejto veci alebo až do prijatia opatrení, ktoré pre Českú republiku predstavuje vykonanie uvedeného rozsudku, ak k ich prijatiu dôjde pred vyhlásením rozsudku v tejto veci, a

— uložil Českej republike povinnosť nahradiť trovy konania.

Právny rámec

2 Odôvodnenia 1, 6, 8 a 9 smernice 2003/41, ktorá bola prijatá na základe článku 47 ods. 2 ES, článku 55 ES a článku 95 ods. 1 ES, uvádzajú:

„(1) skutočný vnútorný trh pre finančné služby je kľúčom pre zvyšovanie hospodárskeho rastu a tvorbu pracovných príležitostí v spoločenstve;

…

(6) táto smernica preto predstavuje prvý krok na ceste k vnútornému trhu pre zamestnanecké dôchodkové zabezpečenie, organizovanom v európskom rozsahu; stanovením ‚zásady obozretnosti‘ ako základnej zásady kapitálového investovania a umožnením, aby inštitúcie fungovali cezhranične, sa podporuje presmerovanie úspor do oblasti zamestnaneckého dôchodkového zabezpečenia, čím sa prispieva k hospodárskemu a sociálnemu pokroku;

…

(8) inštitúcie, ktoré sú úplne oddelené od akéhokoľvek sponzorujúceho [prispievajúceho – *neoficiálny preklad*] subjektu a ktoré fungujú na základe prostriedkov z fondov na jediný účel, ktorým je poskytovanie dôchodkov, by mali mať slobodu poskytovania služieb a slobodu investovania, podliehajúc iba koordinovaným požiadavkám obozretnosti, bez ohľadu na to, či tieto inštitúcie sú považované za právnické osoby;

(9) v súlade so zásadou subsidiarity členské štáty by si mali ponechať plnú zodpovednosť za organizovanie svojich dôchodkových systémov aj za rozhodovanie o úlohe každého z troch ‚pilierov' dôchodkového systému v jednotlivých členských štátoch; v súvislosti s druhým pilierom by si mali tiež ponechať plnú zodpovednosť za úlohu a funkcie rôznych inštitúcií, ktoré poskytujú zamestnanecké dôchodky ako sú celoodvetvové dôchodkové fondy jednotlivých odvetví priemyslu, dôchodkové fondy spoločností a životné poisťovne; zámerom tejto smernice nie je spochybniť túto výsad."

3 Článok 8 uvedenej smernice stanovuje, že každý členský štát má zabezpečiť právne oddelenie prispievajúceho subjektu a inštitúcie na zamestnanecké dôchodkové zabezpečenie, aby sa ochránili aktíva inštitúcie v záujme členov a poberateľov v prípade konkurzu prispievajúceho subjektu.

4 Článok 9 tej istej smernice v odseku 1 stanovuje, že členské štáty musia zabezpečiť, aby všetky inštitúcie zamestnaneckého dôchodkového zabezpečenia usadené na ich území spĺňali určité podmienky fungovania a najmä aby boli zapísané do celoštátneho registra príslušným orgánom dohľadu alebo aby mali povolenie, viedli ich osoby s dobrou povesťou, ktoré samy musia mať primeranú odbornú kvalifikáciu a skúsenosti alebo musia zamestnávať poradcov s primeranou odbornou kvalifikáciou a skúsenosťami a aby podliehali primeraným pravidlám. Odsek 5 tohto článku stanovuje, že v prípade cezhraničnej aktivity podmienky fungovania inštitúcie zamestnaneckého dôchodkového zabezpečenia podliehajú predchádzajúcemu povoleniu príslušnými orgánmi domovského členského štátu.

5 Podľa článku 13 smernice 2003/41 každý členský štát zabezpečí, aby príslušné orgány mali právomoci a prostriedky potrebné na kontrolu činností inštitúcií zamestnaneckého dôchodkového zabezpečenia usadených na jeho území.

6 Články 15 až 18 tejto smernice stanovujú, že domovské členské štáty sú povinné ubezpečiť sa, že inštitúcie zamestnaneckého dôchodkového zabezpečenia vytvárajú poistné rezervy pre rôzne dôchodkové systémy, že majú dostatok prostriedkov na pokrytie týchto rezerv, ako aj dodatočné aktíva určené pre bezpečnostný kapitál a že investujú svoje aktíva v súlade so zásadou obozretnosti.

7 Článok 20 ods. 2 až 4 uvedenej smernice stanovuje pravidlá v oblasti kontroly cezhraničných činností inštitúcií zamestnaneckého dôchodkového zabezpečenia, podľa ktorých sa musia domovské členské štáty riadiť.

8 Článok 22 ods. 1 prvý pododsek smernice 2003/41 stanovuje:

„Členské štáty uvedú do účinnosti zákony, iné právne predpisy a správne opatrenia potrebné na dosiahnutie súladu s touto smernicou do 23. septembra 2005. Bezodkladne o tom informujú Komisiu."

Rozsudok Komisia/Česká republika

9 Dňa 23. júla 2008 Komisia podala v súlade s článkom 226 ES žalobu o nesplnenie povinnosti proti Českej republike, aby Súdny dvor určil, že tento členský štát si tým, že v plnom rozsahu neprijal do svojho právneho poriadku smernicu 2003/41, najmä články 8, 9, 13, 15 až 18 a článok 20 ods. 2 až 4 tejto smernice, nesplnil povinnosti, ktoré mu vyplývajú z uvedenej smernice, najmä z jej článku 22 ods. 1.

10 Súdny dvor vyhovel žalobe Komisie, keď v bode 1 výrokovej časti už citovaného rozsudku Komisia/Česká republika rozhodol, že Česká republika si tým, že neprijala v stanovenej lehote všetky zákony, iné právne predpisy a správne opatrenia potrebné na dosiahnutie súladu s vyššie uvedenými článkami smernice 2003/41, nesplnila povinnosti, ktoré jej vyplývajú z článku 22 ods. 1 tejto smernice.

Konanie pred podaním žaloby

11 Listom z 19. februára 2010 Komisia vyzvala Českú republiku, aby jej predložila opatrenia a presný časový plán, ktoré tento členský štát plánuje prijať na to, aby dosiahol súlad s už citovaným rozsudkom Komisia/Česká republika.

12 Listom z 3. februára 2010 toho istého roka Česká republika informovala Komisiu, že vzhľadom na vnútornú politickú situáciu tohto členského štátu, najmä vzhľadom na parlamentné voľby konané 28. a 29. mája 2010, najreálnejšia lehota na vykonanie týchto zmien potrebných na úplné prebratie smernice 2003/41 je dva roky odo dňa doručenia uvedeného listu.

13 Listom z 23. marca 2010 Česká republika zaslala Komisii približný časový plán s uvedením jednotlivých štádií prijatia opatrení na vykonanie už citovaného rozsudku Komisia/Česká republika, z ktorého vyplývalo, že tieto opatrenia budú prijaté najneskôr v júni 2012.

14 Listom zo 17. júna 2010 Česká republika informovala Komisiu, že pripravila pracovný dokument týkajúci sa prebratia smernice 2003/41, ktorý mala vláda preskúmať 31. mája 2010. Vzhľadom na uskutočnenie parlamentných volieb však rozhodnutie týkajúce sa spôsobu prebratia tejto smernice malo byť podľa tohto členského štátu zverené novej vláde zostavenej na základe výsledkov týchto volieb, a to pravdepodobne na jeseň 2010.

15 Listom z 27. septembra 2010 Česká republika uviedla, že Komisii bude čoskoro zaslaný presný časový plán spôsobu prebratia uvedenej smernice.

16 Listom z 1. októbra 2010 tento členský štát informoval Komisiu, že pracovný dokument vypracovaný ministerstvom financií, ktorý sa týka prebratia smernice 2003/41 a ktorý sa zhoduje s dokumentom, ktorý mal byť preskúmaný 31. mája 2010, bude v najbližších týždňoch opäť predložený vláde.

17 Listom z 29. októbra 2010 Komisia zaslala Českej republike výzvu, v ktorej poukázala na to, že tento členský štát si stále nesplnil povinnosti, ktoré mu vyplývajú z už citovaného rozsudku Komisia/Česká republika. Na žiadosť uvedeného členského štátu bol lehota stanovená na poskytnutie odpovede na túto výzvu predĺžená do 28. januára 2011.

18 Listom z 25. januára 2011 Česká republika informovala Komisiu, že návrh zákona vypracovaný na účely vykonania vyššie uvedeného rozsudku bude po vypočutí príslušných ústredných orgánov predložený vláde v prvom štvrťroku 2011. Tento členský štát plánoval, že tento návrh bude predložený Parlamentu v apríli 2011 a predpokladal, že zákon nadobudne účinnosť v treťom štvrťroku toho istého roka.

19 Keďže Komisia nebola informovaná o prijatí ustanovení potrebných na to, aby uvedený členský štát dosiahol súlad s už citovaným rozsudkom Komisia/Česká republika, rozhodla sa podať túto žalobu.

Vývoj v priebehu tohto konania

20 Dňa 2. septembra 2011 Česká republika informovala Komisiu, že 31. augusta 2011 bol uverejnený a nadobudol účinnosť zákon č. 260/2011, ktorý podľa tohto členského štátu zabezpečuje úplné vykonanie už citovaného rozsudku Komisia/Česká republika tak, že dopĺňa zákon č. 340/2006 z 24. mája 2006 o činnosti inštitúcií zamestnaneckého dôchodkového poistenia z členských štátov Európskej únie alebo iných štátov, ktoré sú zmluvnými stranami Dohody o Európskom hospodárskom priestore, na území Českej republiky a o zmene zákona č. 48/1997 o verejnom zdravotnom poistení a o zmene a doplnení niektorých súvisiacich zákonov, v znení neskorších predpisov, a ktorým sa do českého právneho poriadku čiastočne preberá smernica 2003/41 ešte pred vyhlásením tohto rozsudku.

21 Po tom, čo Komisia preskúmala obsah zákona č. 260/2011, vo svojej replike konštatovala, že Česká republika uviedla svoju právnu úpravu do súladu s uvedeným rozsudkom.

22 Komisia preto už nežiada uložiť penále. Zotrváva však na svojom návrhu zaviazať Českú republiku na zaplatenie paušálnej pokuty.

O nesplnení povinnosti

23 Keďže Zmluva o FEÚ zrušila v konaní o nesplnenie povinnosti podľa článku 260 ods. 2 ZFEÚ fázu týkajúcu sa vydania odôvodneného stanoviska, je potrebné považovať za relevantný dátum na posúdenie existencie takéhoto nesplnenia povinnosti podľa článku 260 ZFEÚ dátum uplynutia lehoty stanovenej vo výzve vydanej na základe odseku 2 prvého pododseku tohto ustanovenia (pozri rozsudky z 11. decembra 2012, Komisia/Španielsko, C-610/10, bod 67, a z 19. decembra 2012, Komisia/Írsko, C-279/11, bod 19).

24 V prejednávanej veci, ako to pripustila aj Česká republika, k prijatiu legislatívnych opatrení potrebných na zabezpečenie vykonania už citovaného rozsudku Komisia/Česká republika došlo len prijatím zákona č. 260/2011, ktorý bol uverejnený a nadobudol účinnosť 31. augusta 2011, teda po uplynutí lehoty stanovenej v tejto súvislosti vo výzve z 29. októbra 2010, ktorá uplynula 28. januára 2011.

25 Za týchto podmienok treba konštatovať, že Česká republika si tým, že ku dňu uplynutia lehoty stanovenej vo výzve, ktorú Českej republike zaslala Komisia na základe článku 260 ods. 2 ZFEÚ, neprijala všetky opatrenia vyplývajúce z už citovaného rozsudku Komisia/Česká republika, nesplnila povinnosti, ktoré jej vyplývajú z článku 260 ods. 1 ZFEÚ.

O paušálnej pokute

Argumentácia účastníkov konania

26 Komisia uvádza, že požadovaná výška paušálnej pokuty, konkrétne 5 644,80 eura za každý deň porušenia, bola stanovená v súlade s oznámením Komisie z 13. decembra 2005 o vykonávaní článku 228 ES [SEC(2005) 1658], v znení oznámenia Komisie o vykonávaní článku 260 ZFEÚ a aktualizovaní údajov pre výpočet paušálnych pokút a penále, ktoré Komisia navrhuje Súdnemu dvoru v rámci konania o nesplnení povinnosti [SEC(2010) 923 (ďalej len „oznámenie z roku 2005“) a stala sa uplatniteľnou na konania, ktoré upravuje článok 260 ods. 2 ZFEÚ na základe oznámenia Komisie o vykonávaní článku 260 ods. 3 ZFEÚ (Ú. v. EÚ C 12, 2011, s. 1). Táto suma vyplýva z vynásobenia základnej paušálnej pokuty 210 eur na deň koeficientom závažnosti porušenia stanovený na úrovni 8 (na stupnici od 1 do 20) a koeficientom „n“ predstavujúcim platobnú schopnosť Českej republiky stanoveným na úrovni 3,36. Keďže takto získaná celková suma, podľa Komisie ide konkrétne o sumu 3 364 891,20 eura za 594 dní trvania porušenia, presahuje minimálnu paušálnu pokutu stanovenú pre Českú republiku oznámením z roku 2005, tento členský štát by mal zaplatiť túto paušálnu pokutu stanovenú na základe dennej sadzby.

27 Komisia sa domnieva, že stanovený koeficient závažnosti je zodpovedajúci, lebo dotknuté právne normy sú kľúčové na účely poskytovania cezhraničných služieb inštitúciami zamestnaneckého dôchodkového zabezpečenia a že z dôvodu ich neúplného prebratia do vnútroštátneho právneho poriadku neboli vytvorené podmienky fungovania vnútorného trhu systémov zamestnaneckého dôchodkového zabezpečenia, pre ktorý smernica 2003/41 predstavuje prvý krok.

28 Komisia namieta proti skutočnosti, že neprebratie dotknutých ustanovení by bolo prakticky bez dôsledku z dôvodu neexistencie druhého piliera dôchodkového systému uvedeného členského štátu. Je pravda, že smernica 2003/41 neobsahuje nijaké pravidlo, ktoré by ukladalo členským štátom povinnosť

umožniť inštitúciám zamestnaneckého dôchodkového zabezpečenia usadiť sa na ich území. Česká republika sa však neprijatím dotknutých ustanovení tejto smernice nepripravila na prípadnú zmenu situácie spočívajúcej v prípadnom rozhodnutí doplniť svoj vnútroštátny systém o systém zamestnaneckého dôchodkového zabezpečenia.

29 Komisia sa okrem toho domnieva, že definícia technických podmienok potrebných na fungovanie inštitúcií zamestnaneckého dôchodkového zabezpečenia z vecného hľadiska nesúvisí s diskusiou týkajúcou sa vytvorenia druhého piliera.

30 Okrem toho je podľa Komisie skutočnosť, že smernica 2003/41 bola čiastočne prebratá, irelevantná. Z tohto čiastočného prebratia totiž nie je možné vyvodiť ani podmienky fungovania inštitúcií zamestnaneckého dôchodkového zabezpečenia podliehajúcich kontrole českých orgánov, ani pravidlá obozretnosti uplatniteľné na tieto inštitúcie.

31 Napokon Komisia pripomína, že prebratie smernice 2003/41 predstavuje povinnosť, ktorej vykonanie nie je ponechané na voľnú úvahu členských štátov. Okrem toho ustanovenia uvedenej smernice sú jasne formulované a neponechávajú členským štátom nijakú mieru výkladu. Takisto už citovaný rozsudok Komisia/Česká republika je jasne formulovaný a nevyvoláva nijaké ťažkosti, čo sa týka spôsobov jeho vykonania.

32 Česká republika naopak tvrdí, že by nemala byť zaviazaná na zaplatenie paušálnej pokuty alebo že by táto pokuta mala byť znížená. Závažnosť nesplnenia povinnosti konštatovaná v už citovanom rozsudku Komisia/Česká republika je totiž veľmi malá, takmer neexistujúca.

33 Tento členský štát v prvom rade tvrdí, že posúdenie závažnosti nesplnenia povinnosti, ktoré vykonala Komisia, sa zakladá na nesprávnom podklade, pretože Komisia si zamieňa túto otázku s otázkou porušenia práva Únie. Táto nesprávnosť údajne vplýva na uvedené posúdenie, lebo Komisia nezohľadnila skutočnosť, že smernica 2003/41 bola prijatá s prihliadnutím na okolnosť, že v určitých členských štátoch, ktoré mali pristúpiť k Európskej únii, nebol druhý pilier v rámci dôchodkového systému ešte vytvorený, takže uvedená smernica mohla naraziť na právomoci členských štátov v oblasti sociálneho zabezpečenia, ktoré im zaručuje článok 153 ods. 4 ZFEÚ. Táto nesprávnosť vplýva tiež na posúdenie závažnosti porušenia, lebo Komisia nezohľadnila ani skutočnosť, že Česká republika sa nedopustila opakovaného a pretrvávajúceho porušenia práva Únie, ani skutočnosť, že čiastočné prebratie smernice 2003/41 umožnilo cezhraničné poskytovanie dotknutých služieb.

34 V druhom rade Česká republika pripomína, že na posúdenie stupňa závažnosti porušenia treba zohľadniť dôsledky nesplnenia povinnosti na súkromné a verejné záujmy, naliehavosť, ktorou treba dotknutý členský štát viesť k tomu, aby dosiahol súlad so svojimi povinnosťami, význam právneho pravidla, ktorého porušenie bolo konštatované, a postoj daného štátu.

35 Po prvé, pokiaľ ide o dôsledky na súkromné a verejné záujmy z dôvodu daného nevykonania, Česká republika zdôrazňuje, že v už citovanom rozsudku Komisia/Česká republika Súdny dvor výslovne konštatoval, že tento členský štát si mohol sám vybrať usporiadanie svojho vlastného systému sociálneho zabezpečenia, vrátane zavedenia druhého piliera dôchodkového systému. Za týchto podmienok nevykonanie tohto rozsudku nemôže mať vplyv ani na vnútorný trh, ani na súkromné a verejné záujmy.

36 Po druhé, pokiaľ ide o naliehavosť, s ktorou treba prijať opatrenia na vykonanie už citovaného rozsudku Komisia/Česká republika, Česká republika tvrdí, že vzhľadom na skutočnosť, že jediný cieľ prebratia smernice 2003/41 spočíva v informovaní prípadných dotknutých právnych subjektov v prípade zavedenia druhého piliera, by táto naliehavosť mala byť relativizovaná.

37 Po tretie, pokiaľ ide o význam smernice 2003/41 so zreteľom na vytýkané nesplnenie povinnosti, uvedený členský štát pripomína, že táto smernica nemá za cieľ vytvárať inštitúcie zamestnaneckého dôchodkového zabezpečenia. Prebratím smernice 2003/41 by členský štát mal len vytvoriť právny rámec pre prípadné budúce usporiadanie.

38 Po štvrté, pokiaľ ide o postoj, ktorý Česká republika prijala, aby dosiahla nápravu vytýkaného nesplnenia povinnosti, tento členský štát zdôrazňuje, že informoval Komisiu o všetkých uskutočnených krokoch. Ukončenie prebratia smernice 2003/41 však podliehalo výsledku komplexnej dôchodkovej reformy.

39 Napokon Česká republika uvádza, že lehota, v rámci ktorej bolo prebratie ukončené, t. j. 31. augusta 2011, nie je z hľadiska bežnej dĺžky prijímania legislatívnych aktov neprimeraná.

Posúdenie Súdnym dvorom

40 Uloženie paušálnej pokuty spočíva najmä v posúdení dôsledkov nevykonania povinností dotknutého členského štátu na súkromné a verejné záujmy, a to predovšetkým vtedy, ak nesplnenie povinnosti pretrvávalo počas dlhého obdobia po vyhlásení rozsudku, ktorým bolo pôvodne konštatované (pozri najmä rozsudky z 9. decembra 2008, Komisia/Francúzsko, C-121/07, Zb. s. I-9159, bod 58; z 31. marca 2011, Komisia/Grécko, C-407/09, Zb. s. I-2467, bod 28, a Komisia/Írsko, už citovaný, bod 65).

41 Navyše prípadné uloženie takejto povinnosti a prípadné stanovenie výšky paušálnej pokuty musí v každom jednotlivom prípade závisieť od skupiny príslušných faktorov, ktoré sa týkajú jednak charakteristiky konštatovaného nesplnenia povinnosti, ako aj postoja samotného dotknutého členského štátu, ktorého sa konanie podľa článku 260 ZFEÚ týka (pozri najmä rozsudky Komisia/Francúzsko, už citovaný, bod 62; Komisia/Grécko, už citovaný, bod 30, a Komisia/Írsko, už citovaný, bod 67).

42 Toto ustanovenie v tejto súvislosti priznáva Súdnemu dvoru širokú mieru voľnej úvahy, aby rozhodol či nerozhodol o uložení takejto sankcie a prípadne stanovil jej výšku (rozsudok Komisia/Španielsko, už citovaný, bod 141). Najmä uloženie paušálnej pokuty členskému štátu nemožno považovať za automatické (pozri v tomto zmysle rozsudok Komisia/Francúzsko, už citovaný, bod 63).

43 Návrhy Komisie nie sú teda pre Súdny dvor záväzné a sú iba návodom. Takisto usmernenia v oblasti ukladania paušálnych pokút, ktoré sú obsiahnuté v oznámení z roku 2005, na ktoré sa odvoláva Komisia v tejto veci, nie sú pre Súdny dvor záväzné, ale môžu prispieť k zabezpečeniu transparentnosti, predvídateľnosti a právnej istoty z hľadiska krokov prijímaných Komisiou (pozri v tomto zmysle rozsudky Komisia/Francúzsko, už citovaný, bod 61, ako aj Komisia/Španielsko, už citovaný, bod 116 a citovanú judikatúru).

44 V tomto prípade treba na účely rozhodnutia o návrhu na uloženie paušálnej pokuty Českej republike pripomenúť, že hoci článok 260 ZFEÚ nespresňuje lehotu, dokedy sa má rozsudok vykonať, k vykonaniu rozsudku sa má pristúpiť okamžite a musí byť ukončené v čo najkratšej možnej lehote (pozri najmä rozsudok Komisia/Grécko, už citovaný, bod 34).

45 Platí to o to viac od okamihu nadobudnutia platnosti Zmluvy o FEÚ, lebo, ako už bolo pripomenuté v bode 23 tohto rozsudku, táto Zmluva zrušila v konaní o nesplnenie povinnosti na základe článku 260 ods. 2 ZFEÚ fázu týkajúcu sa vydania odôvodneného stanoviska.

46 V prejednávanej veci treba konštatovať, že odo dňa vyhlásenia už citovaného rozsudku Komisia/Česká republika, t. j. od 14. januára 2010, do uverejnenia a nadobudnutia účinnosti zákona č. 260/2011, ktorým bola vnútroštátna právna úprava uvedená do súladu s výrokovou časťou uvedeného rozsudku, t. j. do 31. augusta 2011, uplynulo 19 mesiacov.

47 Zo spisu predloženého Súdnemu dvoru pritom vyplýva, že hoci české orgány od mesiaca nasledujúceho po vyhlásení už citovaného rozsudku Komisia/Česká republika až do septembra 2010 informovali Komisiu o približnom časovom pláne prijatia opatrení potrebných na vykonanie tohto rozsudku, až v októbri toho istého roku bol vláde predložený pracovný dokument týkajúci sa uvedených opatrení, lebo české orgány rozhodli odložiť predloženie tohto dokumentu, pretože čakali na vytvorenie novej vlády po uskutočnení parlamentných volieb na konci mája 2010.

48 Treba však pripomenúť, že členský štát sa nemôže odvolávať na ustanovenia, zvyky alebo stav svojho vnútroštátneho poriadku, aby tým odôvodnil nesplnenie povinností vyplývajúcich z práva Spoločenstva (pozri najmä rozsudky zo 4. júna 2009, Komisia/Grécko, C-568/07, Zb. s. I-4505, bod 50, a z 31. marca 2011, Komisia/Grécko, už citovaný, bod 36).

49 Z toho dôvodu Súdny dvor zastáva názor, že v prejednávanej veci je odôvodnené uložiť Českej republike paušálnu pokutu.

50 Pokiaľ ide o výšku uvedenej pokuty, treba zohľadniť okolnosti týkajúce sa postoja dotknutého členského štátu, ako aj dĺžku trvania porušenia a jeho závažnosť.

51 Po prvé, pokiaľ ide o postoj dotknutého členského štátu, tento štát, ako vyplýva z bodov 11 až 18 tohto rozsudku, preukázal lojálnu spoluprácu s Komisiou, keďže Česká republika ju pravidelne informovala o opatreniach pripravovaných na účely vykonania už citovaného rozsudku Komisia/Česká republika.

52 Po druhé, pokiaľ ide o dĺžku trvania porušenia, treba uviesť, že odo dňa vyhlásenia už citovaného rozsudku Komisia/Česká republika do okamihu, keď Česká republika úplne prebrala smernicu 2003/41 do vnútroštátneho právneho poriadku a tým uviedla svoju vnútroštátnu právnu úpravu do súladu s uvedeným rozsudkom, uplynulo 19 mesiacov.

53 Po tretie, pokiaľ ide o závažnosť porušenia, treba zohľadniť skutočnosť, že vzhľadom na neexistenciu druhého piliera v českom dôchodkovom systéme a na zákaz uložený inštitúciám zamestnaneckého dôchodkového zabezpečenia usadiť sa na území tohto členského štátu, oneskorené vykonanie už citovaného rozsudku Komisia/Česká republika týmto štátom malo obmedzený vplyv na vnútorný trh systémov zamestnaneckého dôchodkového zabezpečenia, ktoré má smernica 2003/41 podľa jej odôvodnení 1, 6 a 8 za cieľ vytvárať, a tým malo vplyv na súkromné a verejné záujmy.

54 Konkrétnejšie, úplné prebratie smernice 2003/41 má za cieľ najmä informovať dotknuté právne subjekty v prípade, keď, ako uviedol Súdny dvor v bode 51 už citovaného rozsudku Komisia/Česká republika, by vnútroštátny systém dôchodkov zaznamenal v tejto súvislosti určitý vývoj.

55 Vzhľadom na všetky predchádzajúce úvahy budú okolnosti v prejednávanej veci zohľadnené stanovením paušálnej pokuty na 250 000 eur, ktorú je Česká republika povinná zaplatiť Komisii na účet „Vlastné zdroje Európskej únie“.

O trovách

56 Podľa článku 138 ods. 1 rokovacieho poriadku účastník konania, ktorý vo veci nemal úspech, je povinný nahradiť trovy konania, ak to bolo v tomto zmysle navrhnuté. Keďže Komisia navrhla zaviazať Českú republiku na náhradu trov konania a Česká republika nemala úspech vo svojich dôvodoch, je opodstatnené zaviazať ju na náhradu trov konania.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (veľká komora) rozhodol a vyhlásil:

1. **Česká republika si tým, že ku dňu uplynutia lehoty stanovenej vo výzve, ktorú jej zaslala Európska komisia na základe článku 260 ods. 2 ZFEÚ, neprijala všetky opatrenia, ktoré zahŕňa vykonanie rozsudku zo 14. januára 2010, Komisia/Česká republika (C-343/08), nesplnila povinnosti, ktoré jej vyplývajú z článku 260 ods. 1 ZFEÚ.**

2. **Česká republika je povinná zaplatiť Európskej komisii na účet „Vlastné zdroje Európskej únie“ paušálnu pokutu vo výške 250 000 eur.**

3. **Česká republika je povinná nahradiť trovy konania.**

Podpisy